

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 100 Lel
Félévre 50 .
Negyedévre . . . 25 .
Egyes szám ára 2 L.
Megjelenik minden szombaton.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Telefonszám: 35.

DÉVA ÉS VIDÉKE

Felelős szerkesztő:
SZÉKELY LAJOS.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Regina Maria-u. 12., hová a
lap szellemi részét illető min-
den közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Deva, Regina Maria-u. 12.,
hová az előfizetések és hir-
detések küldendők.

Szerkesztő:
KOVÁCS KÁROLY.

Segítsen a társadalom!

A mai kor erkölcsi süllyedésének legjellemzőbb jelensége az emberek elhidegülése. Ironiáképpen azt mondhatnók, hogy az emberiség elérte azt a műveltségi, illetve civilizációs fokot, amikor nincs szüksége arra, hogy más embertársaival személyesen is érintkezzen. Hiszen kezzeügyében van a telefon, a szikratáviró, a drótnélküli telefon, a távfényképező-gép és más eszközök, amelyekkel gondolait kicserélheti.

Mi még nem tartunk itt s az emberek mégis napról-napra idegenebbek lesznek egymással szemben. S e kölcsönös hidegség azt jelenti, hogy mindegyik külömb embernek tartja magát a másiknál. Ritka alkalom az, amikor valaki az ellenkezőjéről győződik meg. S hiába próbáljuk meg saját magunkat ennek az ellenkezőjéről meggyőzni, csalódottan állapítjuk meg minden esetben, hogy először mégis csak igazunk volt.

Igaz, hogy ez a hidegség se mindenütt tapasztalható. Hiszen ez csak annál fejlődhet ki, aki valamiben bizott, valamit hitt és valami után igazítani is akarta az életét.

S mert vannak, akik a szerencsés konjunkturának kedveltjeivé váltak, akik munka nélkül éltek és élnek ma is s akik megtalálták a módját annak, hogy az emberi munkaeredmény nagy tömegeit magukhoz vonzzák (tőke) — ezek valószínűleg nem esnek kétségbe azon, ha a munka nem mindenütt arat diadalt. De ezek olyan kevesen kellene, hogy legyenek, illetve véleményük és felfogásuk, alaptalan és tarthatatlan voltánál fogva, annyira nem jöhet számításba, hogy mindenki — legyen az munkás vagy nagytőkés — magáért az igazságért

s az egyedüli világfenntartókért azon kell legyen, hogy a munka értékelése mindenütt helyesen menjen végbe.

Mert nem munkás és ebül szerzett vagyoni urai állnak szemben egymással hanem az igazság és az igazságtalanság. Hiszen, ha nem volna olyan gyarló az emberi természet, egyszersem lett volna szabad annak előfordulni, hogy a mai helyzethez még csak hasonló helyzet is előforduljon. Mindjárt az első alkalommal oda kellett volna hatni, hogy az igazi munka eredménye megvédessék s ez az eredmény ne jöhessen létre csak munkaenergia felhasználása által. Az ügyességek (csalás) pénzmanőverek (lopás) szöszegések (becstelenség) és hamisságok (rászedés) által szerzett vagyonnak nem lett volna szabad előállni, létrejönni. S ezek nem olyan új dolgok, hogy csak most kapnának értelmet. A zárójelben levő szavak mutatják, hogy már nagyon régen meg voltak s hogy alanyaik is léteztek. De eddig legalább a nagy többség nem váltotta készpénzre azok értelmét, hanem emberiségében megsértődve utasította vissza azok csábító ígéreteit. Nem azt akarják mondani ezáltal, hogy az egész világ csaló, tolvaj, becsstelen és rászedő, hanem azt, hogy ezeknek az embertelen, erkölcsstelen személyeknek a száma megnövekedett.

A munka megvédése akkor kezdődött tulajdonképpen az állam által, amikor a háboru alatt mind jobban és jobban beleavatkozott a polgárok életébe. A háboru után és ma is szinte a tetőpontján áll az állami beavatkozás. Hiszen mind jobban és jobban azt kell látnia, hogy polgárai nincsenek tekintettel egymásra s ha az államot fenn akarják tartani, úgy a veszekedők közé kell lépnie. Avagy miért kel-

lett a lakástörvényt törvénné tenni? Miért nem tudtak minden egyes esetben a háziurak és a lakók megegyezni? És miért kellett minden államban a valutaspekulánsok ellen törvénnyel védekezni? Miért nem hiszi el az állam a bevallott jövedelmet az adónál? Van-e rá joga, hogy valakinek is a bevallásában kételkedjen, hogy az adózót emberi és polgári jogaiban megsértse?

Éppen ezért eltekintve a Romániába átlántalt francia rendszertől, mely az állami beavatkozást minden téren tulhajtja, maga az emberiség óhajtja azt, hogy az egymásközti érintkezések korlátait és szabályait az állam szabja meg, hogy ne az emberiség és az erkölcs jogán követeljünk, hanem az állam nevében a törvény erejével.

E rendszer minden államban a kultura elöredésének a jele — mondja Le Bon Gustave, a híres francia szociológus. Mert az embereknek egymással való érintkezésének szabályozása mind több és több törvényt hoz magával, ami nemcsak energia-pazarlás, de később egyik a másikkal ellentmondásba is keveredik.

Mi a rendszer Achilles-sarkát nem is ebben látjuk egyelőre. Így látni még 10 év múlva és ráérünk. Mi most csak arra várunk feleletet, hogy a szükségképpen szintén mai emberek-ből álló törvényvégrehajtó szervek meg tudnak-e felelni hivatásuknak?

A nemcsak nálunk, de a többé-kevésbé Európa, sőt legújabbban Amerikában is fennálló korrupció arról győz meg, hogy a tiszta törvény végrehajtói nem mindenkor felelnek meg hivatásuknak. Ők is éppen olyan mértékben a kor emberei, mint azok, akiket a törnyekkel kordában akarnak tartani. Hogy népi-

Caragiale: Látogatás.

Román eredetiből fordította: Havas Andor.

Szent-János napján meglátogattam egy régi barát-nőmet, Popescu Mária asszonyt, hogy szerencsekívánataimat fejezzem ki fiáért, Jánoskáért, aki körülbelül 8 éves volt. Nem akartam üres kézzel menni s egy nagy ruganyos lapdát vettem neki. Figyelmességem nagyon meglepte barát-nőmet, de különösen a gyermek örült nagyon, akit őrnagy egyenruhába öltözve találtam. Rendes szokásaink szerint az időről, a termésről beszéltünk, mivel atyja, Popescu ur, nagy gazdász volt.

Megkérdeztem Popescu asszonyt, hogy miért nem jár egy idő óta sem sétálni, se színházba, se bálokra, mire az asszony kijelentette, hogy nem ér reá, hiszen gyermeke van.

— Az igazat megvallva, amíg Jánoska kicsiny volt, még megjárta, de mostan, amikor már nagy fiu lett, foglalkoznom kell vele és önök, férfiak nem tudják, mennyi időt veszít el egy anya, ha azt akarja, hogy fia ne maradjon nevelés nélkül.

Amíg Popescu asszony egészséges véleményeit nyilvánította a gyermek neveléséről, a szomszéd szobából egy rekedt hang halatszott:

— Nagyság! Jánoska folytonosan nyugtalanodik!

— Jánoska — kiáltja Popescu asszony — Jánoska gyere mamához. Hozzám pedig halkán így szólt:

— Nem tudja, milyen okos . . .

Azonban a szomszéd szobából megismétlődött a hang:

— Asszonyom, nézze Jánoska felfordítja a gépet; vigyázz, mert megéget!

— Jánoska! — kiáltja ismét Popescu asszony — gyere mamához.

— Segítség! — gyorsan; kiönti a szeszt.

Popescu asszony felugrik, hogy érte menjen, de amint be akar lépni a szobába, az őrnagy ur elállja az utját és kivont karddal harcias, katonás pózba vágja magát. Az anyja ölébe veszi és megcsókolja.

— Nem megmondtam, hogy ne közeledj a géphez, ha kávét főznek, mert ha meghalsz, meghal a mama is. Akarod hogy meghaljon mama is?

De én félbeszakítottam: kinek tetszik készíttetni a kávét?

— Önnek. Miért? Talán haragszik?

Popescu asszony ismét megcsókolja az őrnagyot és leköpi, hogy meg ne igézz. Ő beteszi kardját a tokba, katonás pózba vágja magát s a szalon egyik szögletébe vonul, hol két asztalon játékjai állottak. Az összesből kiválaszt magának egy trombitát és egy dobót, nyakába akasztja a dobót, felül lovára, szájába veszi a trombitát és himbálva magát, egyik kezével a dobót ütötte és trombitálni kezdett. Popescu asszony szólt valamit, én nem hallottam; azonban mégis feleltem neki, gondolva, hogy nem sokáig fog tartani ez a láрма, azonban ő sem értette szavaimat.

— Jánoska, Jánoska, menj drágám a tulsó szobába, megreped az urnak a dobhártyája, nem szép dolog amikor vendégek vannak.

És én felhasználva az alkalmat, mikor a trombita és dob elhallgattak, így szóltam:

— Utóvégre Ön huszár . . .

— Őrnagy — kiáltja büszkén a katona.

— Éppen — feleltem én. A huszároknál nincs dob és az őrnagy nem trombitál, csak az alsóbb rangúak, az őrnagy csak dirigál és kivont karddal halad a katonák élén.

Magyarázatom hatott. Az őrnagy ur leszerel; nyakából leveszi a dobót és eldobja, hasonlóan cselekszik a trombitával is és elkezdi parancsolni:

— Előre, indulj! és kivont karddal támad meg mindent, mi utjába kerül.

Ebben a percben jelenik meg az ajtóban a rekedt hangú gazdasszony és egy tálcán edességet és kávét hoz. Amint az őrnagy ur észreveszi, reáront, mintha az ellenség támadta volna meg. Az ellenfél megadta magát: jaj, asszonyom leesik a tálcá!

Popescu asszony oda siet, hogy megmentse a gazdasszonyt, azonban az őrnagy elállta utját. A gazdasszony meg van mentve, de Popescu asszony, mivel megszegte semlegességét és mert közbelépett, jobb szeme alatt egy hatalmas ütést kap.

— Látod, látod, ha bolondozol, majdnem kiütöttem a szemem. Csókolj meg, hogy muljon el és akkor megbocsátok neked. Az őrnagy ur anyja nyakába borul és megcsókolja. És miután az edességgel végeztem, a kávénak látok:

— Nem bántja a cigarettafüst — kérdelem Popescu asszonyt?

— Dehogyan — hiszen nálunk is dohányoznak, a férjem is dohányzik és az „ur“ is szereti.

És kimondván e szót az „ur“ is, nevetve az őrnagyra mutatott.

A Dévai Autonom Ortodox Izraelita Hitközség elnökségétől.

21—1924.

MEGHIVÓ.

A dévai autonom orthodox izraelita hitközség f. év március hó 9-én délután 5 órakor a hitközség tanácstermében

rendes évi közgyűlést

tart, amelyre a hitközség összes tagjai ezuton is tisztelettel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó és bejelentések.
2. Zárszámadások bemutatása és a felmentvény megadása.
3. Az 1924 évi költségelőirányzat tárgyalása, annak fedezetéről való gondoskodás.
4. Adókiivető, adófelszámolási és egyéb bizottságok választása.
5. A választmány esetleges kibővítése.
6. Indítványok.

Déva 1924 február hó 27-én.

Steiner János
hitk. titkár.

Blum Zsigmond
hitk. elnök.

Kevesebb pénz kell magának,

kevesebbe kerül a kávéja, ha egy gyengébb minőségű gabonakávé helyett tisztán Enrilót használ minden hozzá-tét nélkül. Enriló pótolja azonban a babkávét is. Csakhogy Enriló erősebb, izletesebb és nagyon kiadós, ennek következtében a használatban rendkívül olcsó. A gyártók Franck Henrik Fial világhire kezkesedik ezen különlegesség minőségéről.

38 1 2

Eladó ház

3 szoba, konyha, kamara, pince és mellékhelyiségekkel együtt szabadkőzből. Cim a kiadóban.

36 3 3

Értesítés!

Igen tisztelt utasainkkal ezennel közöljük, hogy a

HAMBURG-AMERIKA LINIE

közös szolgálatban az

UNITED-AMERICAN LINE-vel

közvetlen járatot nyitott

HAMBURG-ból KANADÁ-ba

Kérjük utasainkat, akik fenti utazás végett hozzánk fordultak, valamint azokat, akik KANADÁBA akarnak hajóinkon utazni, hogy mielőbb hozzánk forduljanak a lehető leggyorsabb elutazás miatt szükséges felvilágosítások megadása céljából.

Teljes tisztelettel:

LAZAR H. LAZAROVITZ

a Hamburg-Amerika Linie vezérképviselője,
ARAD, Str. Eminescu 12.

33 2 4 BUCUREȘTI, Calea Griviței 183.

Lloyd
2913

Fogóerem KALODONT Világhírű

EZER
MÉTER

kertrész ház vagy raktárhe- lyiség részére

közvetlen a vasút állomási raktár mellett ELADÓ. Bővebb felvilágosítás

MINORITS SZABÓ-CÉGNÉL.

37 3 3
Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy volt áll. isk. tanítónő és okl. szakács, cukrász vezetése mellett Nagyszébenben jó családból való lányok részére

főzőiskola nyílik

március 1-én. Egészséges lakás kerttel, kitűnő ellátás. Zongorahasználat. Német nyelv elsajátításra és gyakorlatra alkalom. Bővebb felvilágosítással szolgál

Nagy Irén Sibiu, Kempelgasse No. 19.

Villanyerőre berendezett **gőzmosoda** vasaló, fényező és egyéb gépekkel **eladó.** Cim a kiadóhivatalban. 15-

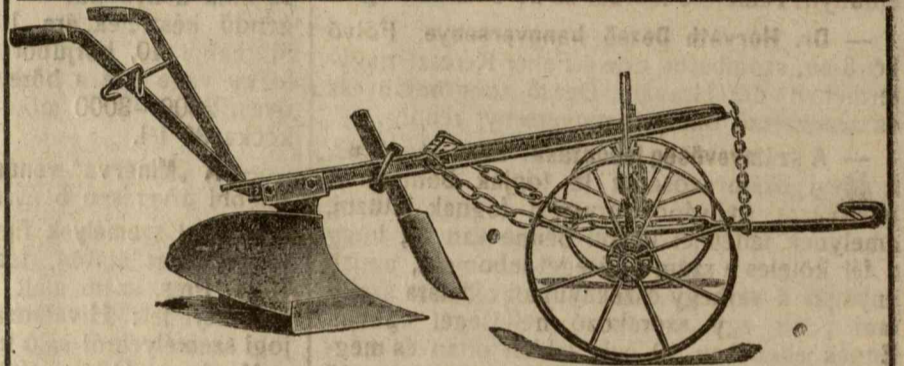
HEGEDÜK HEGEDÜHUROK és más hangszer- ALKATRÉSZEK

ZENEMŰ-
UJDONSÁGOK

állandóan
kaphatók
és
megrendelhetők

V. LAUFER

könyv- és
zeneműkereskedésében
DÉVA.

Ajánlunk könnyű, biztos járású, tartós **acélekét** melynek az összes kovácsolt alkatrészei a legjobb minőségű acélből készülnek, továbbá acélboronákat, cséplőgépeket, benzinmotorokat, különféle gazdasági gépeket és kerti eszközöket.
BALOG GYULA UTÓDAI vas- és fűszerkereskedése DÉVA.

BRECKNER TESTVÉREK

műszaki vállalat DEVA, Str. Reg. Ferdinand.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. figyelmét felhívni jól berendezett

műszaki áruraktárunkra,

amelyből a következő cikkeket a legjutányosabb napiárakon ajánlunk:

Műszaki cikkek

Gépszijak
Varrószijak
Szijsavár
Harris kapocs
Asbest lemez
Asbest zsinór
Klingerit
Gummipakolás
Gummicsövek
viz, bor és pálinka részére
Gyermekkocsi gummi
Stauffer szelence
rugóval
Csepögő olajozó
Golyós csapágyak
Gyújtógyertya
Vízcsapok
Gázcsövek, fittingek
Permetező és alkatrészek

Máriaüveg
Vízipumpák
Különböző dugattyúgyári öntvények

Olajok

Motor hengerolaj
Gőzhenger (Valvoliene)
Mindenféle gépolaj
Autóolaj
Porolaj
Tovota zsír

Szerszám

Withrort menetvágó
Spiralfurók
Franciakulcsok
Kalapácsok, fogók
Satuk, mérőszerszám
Olaj- és benzinkannák
Benzin forrasztólámpa
Benzin pumpák
Flaschenzug 2000 kg.

Kerékpárok

Kerékpár köpeny
tömlő
pumpa
szerszám
alkatrészek

Varrógépek

Varrógép alkatrészek
szijak
szerszámok
olaj

Elektrocikkek

Villanykörték, 5—50 Watt gyertyafényű
Villanykörték, 1/2 Watt minden nagyságban, homályos, félhomályos, kristály

Mindenféle felszerelési anyagok:

világításra, szobacsengő és telefon szerelésére
Villamos vasaló
főzőfazekak
teáskannák
főzőkészülék
zseblámpa
elem
töltőelem
Autókábel és villanykörték

Karbidlámpák

Asztali lámpa
Fali
Bányász
Karbid és égők

Ujonnani készítésre és javításra elvállalunk mindennemű világítási, szobacsengő és telefon berendezéseket. Javítunk kerékpárokat, varrógépeket, írógépeket, mágneseket (delejeket), karburátorokat, fegvőveket és minden más készülékeket.

Tisztelettel:

BRECKNER TESTVÉREK.

48 1 3